24/03/2024

Πατρών Χρυσόστομος: «Ουδέποτε ενίκησαν, ούτε τώρα, ούτε και εις το μέλλον, θα νικήσουν οι εικονοκλάστες»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πατρών

Με λαμπρότητα εορτάσθηκε ο θρίαμβος της Ορθοδοξίας στην Ιερά Μητρόπολη Πατρών, στον ιστορικό και μεγαλοπρεπή Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελιστρίας Πατρών, τέλεσε την Θεία Λειτουργία, ο Μητροπολίτης Πατρών κ. Χρυσόστομος και συλλειτουργούντος του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Κερνίτσης κ. Χρυσάνθου. «Ουδέποτε ενίκησαν, ούτε τώρα, ούτε και εις το μέλλον, θα νικήσουν οι εικονοκλάστες», είπε μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του.

Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας, ο Σεβασμιώτατος κήρυξε τον θείο λόγο και εν συνεχεία πραγματοποιήθηκε η λιτάνευσις των ιερών Εικόνων, εντός του Ιερού Ναού, σύμφωνα με το Τυπικό της Εκκλησίας και ανεγνώσθη το Συνοδικόν της Ορθοδοξίας.

Ομιλία Μητροπολίτη Πατρών

Πανήγυρις σήμερα λαμπρά καί μεγάλη. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἑορτάζει τόν θρίαμβο καί τήν νίκη τῆς ἀληθείας ἐναντίον τοῦ ψεύδους, τήν νίκη τοῦ φωτός, ἐναντίον τοῦ σκότους καί μακαρίζει ὅλους, ὅσοι ἀνεδείχθησαν διαχρονικά οἱ προασπιστές τῶν τῆς Ἐκκλησίας δογμάτων. Μνημονεύει τῶν ἀοιδίμων Πατριαρχῶν, Βασιλέων, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Μοναχῶν καί Λαϊκῶν, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίστηκαν μέ λόγον πεπαρρησιασμένον, μέ γραφές ἱερές, μέ μαρτυρίαν αἵματος, ὥστε ἡ ἀποκεκαλυμμένη ἀπό τόν Θεό Ἀλήθεια νά φθάσῃ μέχρις ἡμῶν ἀτόφια καί ἀκεραία, πρός δόξαν Θεοῦ καί σωτηρίαν τῶν ανθρώπων, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Σήμερα ὑψώνομε μέ χαρά καί προσκυνοῦμε μέ συγκίνηση, τά ἱερά ἐκτυπώματα, τίς ἱερές δηλαδή εἰκόνες, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τῆς Κυρίας Θεοτόκου, ἀλλά καί πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῷ εὐαρεστησάντων καί κηρύττομε καί ὁμολογοῦμεν ὅτι ὁ Θεός ἐδημιούργησε κατ' Εἰκόνα καί καθ' Ὁμοίωσιν Αὐτοῦ τόν ἄνθρωπο καί ἐνηνθρώπησε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ἵνα τόν πεσόντα

καί τοῦ Παραδείσου μακρυνθέντα ἕνεκα τῆς ἁμαρτίας, ἀποκαταστήσῃ εἰς τήν ἀρχαίαν, τήν πρώτην δόξαν καί μακαριότητα.

Ἀπαγγέλλομε γεγονυῖᾳ τῇ φωνῇ, τό ἱερόν τῆς πίστεως Σύμβολον, τό «Πιστεύω» δηλαδή, στό ὁποῖο συμπεριλαμβάνεται, σέ δώδεκα ἄρθρα, ἡ πίστη μας ἡ Ὀρθόδοξος, ὡς ἀπεκαλύφθη ἀπό τόν Κύριο μας καί ὡς κατεστρώθη ἀπό τάς ἁγίας Οἰκουμενικάς Συνόδους.

Ὁμολογοῦμε την πίστη μας στήν Παναγία Τριάδα, τόν Πατέρα, τόν Υἱόν καί τό Ἅγιον Πνεῦμα, τόν μόνον ζῶντα καί ἀληθινόν Θεόν.

Διακηρύττομε, ὅτι μία εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἡ Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία, διά τῆς ὁποίας μέσῳ τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων, ὁ ἄνθρωπος σώζεται, γινόμενος ὅμαιμος καί σύσσωμος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διδάσκομε, ὡς οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καί οἱ θεοφόροι Πατέρες, ἐδογμάτισαν, ὅτι δέν ὑπάρχουν ἄλλες Ἐκκλησίες, ἀφοῦ εἷς ὁ Κύριος, μία εἶναι ἡ πίστις, ἓνα τό Βάπτισμα, μία ἡ Ἀλήθεια, τῆς ὁποίας φορεύς εἶναι μόνον ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία.

Ὅσα κατά καιρούς ἐλέχθησαν ἤ λέγονται περί ὑπάρξεως πολλῶν ἐκκλησιῶν καί ἡ κάθε μία τῶν ὁποίων, ἔχει καί μέρος τῆς ἀληθείας, ὡς ὑποστηρίζει, ἡ λεγομένη θεωρία τῶν κλάδων, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μέ τήν Ὀρθόδοξον διδασκαλίαν και πίστιν.

Συγχρόνως παραδίδομεν εἰς τήν δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, τούς ὑπό τῶν Ἁγίων

Πατέρων, ἀναθεματισθέντας αἱρετικούς καί ἀμετανοήτους, ὑβριστάς τοῦ Κυρίου μας καί τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι ὡς ὄργανα τοῦ μισοκάλου, διέρρηξαν τόν ἄραφον τοῦ Κυρίου χιτῶνα καί τούς πλανηθέντες ἐποίησαν υἱούς γεέννης διπλοτέρους αὐτῶν, ὡς ἐπίσης καί τούς συγχρόνους εἰκονοκλάστας, τραγικούς ἐκγόνους τῶν προηγουμένων καί ὑβριστάς τοῦ Κυρίου καί τῆς θεοειδοῦς εἰκόνος Αὐτοῦ, τοῦ ἀνθρώπου δηλαδή.

Δοξάζομε τόν Κύριον, διότι, εὐλόγησε καί ὠκονόμησεν, ὥστε τό Γένος μας, νά φωτισθῇ ἀπό τό ἀνέσπερον Φῶς, τῆς ἀπροσίτου δόξης Αὐτοῦ καί νά ἐξέλθῃ ἀπό τόν γνόφον τῆς ἀγνωσίας καί τῆς εἰδωλολατρείας, στόν ὁποῖο ἦτο ἐπί χιλιάδες ἐτῶν βυθισμένο.

Ὁ παλαιός Ἰσραήλ, Τόν, εἰς τά ἴδια ἐλθόντα Κύριον, οὐ παρέλαβεν. Τόν ἐδίωξε καί ἐσταύρωσε καί τό θαῦμα τῆς θείας Ἐνανθρωπήσεως, τῆς θυσίας καί μέχρι τῆς Ἅδου καθόδου, τῆς Ἀναστάσεως, τῆς Ἀναλήψεως καί τῆς Πεντηκοστῆς ἠρνήθη καί μέχρις σήμερον, πεισματωδῶς καί ὑβριστικῶς, ἀρνεῖται.

Ὁ νέος Ἰσραήλ, ὁ περιούσιος λαός τοῦ Θεοῦ, ὑπό τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἐφωτίσθη καί ὑπό τῶν Ἀποστολικῶν Πατέρων, Μαρτύρων καί Ὁσίων, πνευματικῶς ἐγαλουχήθη.

Εἶναι ἄκρως συγκινητική ἡ σκηνή, κατά τήν ὁποίαν, ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας, ὁ δικός μας φωτιστής και διδάσκαλος, ἔφορος καί προστάτης, προσήγαγε τούς Ἕλληνας, στόν Κύριό μας καί ἠκούσθη ἐκ τῶν θείων χειλέων Του, «ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου».

Ὁ Παῦλος, ὁ Ἀνδρέας, ὁ Λουκᾶς, καί οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι μετέφεραν ἀπό τήν Ἁγίαν Γῆν τήν λαμπάδα τῆς χάριτος ἀναμμένη καί ἀνεγέννησαν καί ἀνεμόρφωσαν πνευματικά τόν Λαόν μας καί διέσωσαν τόν πολιτισμό μας, ὁ ὁποῖος ἔπνεε τά λοίσθια καί κατά κοινήν ὁμολογίαν, οὐδέν θά εἶχε διασωθεῖ, ἐάν ὁ Ἀποκακαλυμμένος Λόγος δέν διέσωζε τόν Ἕλληνα λόγον καί ἡ ἄνωθεν Σοφία δέν ἐνεκέντριζε τήν κατά κόσμον γνῶσιν καί σοφία τῶν Ἑλλήνων, ὥστε νά μεγαλουργήσῃ ἔκτοτε ὁ Ἑλληνισμός, ἀνακαινισθείς, ἀπό τήν Ὀρθόδοξον πίστιν καί λατρείαν.

Ὁ δικός μας πολιτικός καί ἱστορικός Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ἐπισημαίνει:

«Τό θαῦμα πού σήμανε ἡ ἐπικράτηση τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἔσωσε τό Ἑλληνικό πνεῦμα. Χωρίς τό πνεῦμα τῆς Ἑλλάδος δέν θά μποροῦσε νά διαμορφωθῇ, ὁ κόσμος ὅπως τόν ξέρουμε, ὁ δυτικός, ἂς ποῦμε, κόσμος. Ἀλλά καί χωρίς τόν χριστιανισμό,

τό Ἑλληνικό πνεῦμα θά εἶχε ταφεῖ καί χαθεῖ κάτω ἀπό τά ἐρείπια τοῦ Ρωμαϊκοῦ κόσμου».

Ὁ χρησμός τῆς Πυθίας, ὡς διεσώθη, ὡς ἀπάντησις στόν ἀποστάτη καί παραβάτη Αὐτοκράτορα, ἔμεινε στήν Ἱστορία καί θά μένῃ ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, ὡς ἀπάντησις σέ ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν, πλήν ματαίως, τήν εἰκόνα τοῦ Δεσπότου νά κριμνήσουν καί εἰς τόν κατ' Εἰκόνα καί καθ' Ὁμοίωσιν Αὐτοῦ, δημιουργηθέντα ἄνθρωπον, νά ἀσεβήσουν:

«Εἴπατε τῷ βασιλεῖ,

χαμαί πέσε δαίδαλος αὐλά,

οὐκέτι Φοῖβος ἔχει καλύβην,

οὐ μάντιδα δάφνην,

οὐ παγὰν λαλέουσαν,

ἀπέσβετο καί λάλον ὕδωρ».

Σέ ὅσους δέ, παρά ταῦτα, ἐπιμένουν στήν εἰκονοκλαστικήν θεώρηση τῆς ζωῆς, γενικῶς, καί εἰδικῶς εἰς τήν Πατρίδα μας, λέγοντες ἢ μᾶλλον ἰσχυριζόμενοι, ὅτι «ἀνέγνωσαν, ἔγνωσαν καί κατέγνωσαν», λόγους τούς ὁποίους ὁ προαναφερθείς ἀσεβής βασιλεύς ἐξεστόμισεν, πρός τόν Μεγάλον Ἱεράρχην καί Διδάσκαλον, τόν πανεπιστήμονα καί μύστην τῆς οὐρανίου Σοφίας, Ἅγιον Βασίλειον, ἡ Ἐκκλησία ἁπαντᾶ, ὡς ὁ Ἱερομύστης Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας:

«Ἀνέγνως, ἀλλ' οὐκ ἔγνως. Εἰ γάρ ἔγνως οὐκ ἄν κατέγνως»

Πόσοι ἀλήθεια ὑπάρχουν ὁμοϊδεάται τοῦ ἀποστάτου;

Οὔτε ἡ λάμψις τοῦ οὐρανίου Φωτός τούς ἐπηρεάζει διότι ἔχουν κλειστούς τούς ὀφθαλμούς· Οὔτε τό μεγαλεῖον μιᾶς Ἁγίας Σοφίας καί τῆς χιλιετοῦς ἐνδόξου Αὐτοκρατορίας, ἡ ὁποία πνευματικῶς τόν κόσμον ἀνεκαίνισεν, οὔτε ἡ καταξίωση τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἄνδρα και γυναῖκα καί παιδιά, οὔτε οἱ ἀγῶνες γιά ἀξιοπρέπεια καί ἀποτίναξη τῆς πνευματικῆς καί ἄλλης δουλείας, συνεκίνησαν.

Καί ὅμως, ἀδιάψευστος μάρτυς τῆς φωτοβόλου Ὀρθοδοξίας, εἶναι ἡ ἀδέκαστος Ἱστορία καί τά εἰς ὅλην τήν γῆν τῶν ἁγίων πατήματα καί εἰς τήν χώρα μας τῶν μαρτύρων τά αἵματα, τῶν ὁσίων τά δάκρυα, τά ἀπό αἰώνων θαύματα, οἱ καταξιωμένοι ἀγῶνες τῶν πατέρων μας, οἱ ὁποῖοι κρατώντας τόν Σταυρό ὡς τρόπαιον νίκης, ξεπερνώντας λεγεῶνες τῶν δαιμόνων καί τίς ὀρδές τῶν

βαρβάρων, ἀπετίναξαν τήν σκλαβιά αἰώνων, ὥστε νά ὁδηγηθοῦν στήν Ἀνάσταση, ἀναγνωριζόμενοι καί θαυμαζόμενοι ἀπό τήν παγκόσμιον ἱστορίαν, ὡς γενναῖοι ὑπερασπιστές τῶν ὑψηλῶν ἰδανικῶν καί τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Καί ἡμεῖς τούς μακαρίζομεν ὡς ὑπερασπιστάς τῶν ἱερῶν καί τῶν ὁσίων, τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας, τῆς τιμῆς, τῆς οἰκογενείας καί τοῦ μεγάλου δώρου ἀπό τόν Θεόν, πού εἶναι ἡ ἀνθρώπινη ζωή, οὐχί ὡς ἁπλῆ βιολογική ὕπαρξις, ἀλλά ὡς κοινωνία μέ τόν ζῶντα Θεό καί τόν συνάνθρωπο, ὡς ζωή ἀτελεύτητη, ὡς ἔχει ὁρίσει ὁ Κύριος.

Τί εὐτυχής ἡ συγκυρία ἐφέτος. Ἡ ἑορτή τῆς Ὀρθοδοξίας, νά ἑορτάζεται τήν παραμονή τῆς μεγάλης Δεσποτικῆς και Θεομητορικῆς Ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, κατά τήν ὁποία, ἡ Ὀρθόδοξος και χριστώνυμος Ἑλλάς, ἄγει Ἐθνικήν Ἑορτήν συγχρόνως μέ τήν μεγάλην Ἐκκλησιαστικήν, ἐκείνην δηλαδή τῆς Ἀπελευθερώσεώς της ἀπό τόν βάρβαρο καί ἀνελέητο τουρκικόν ζυγόν, τετρακοσίων καί πλέον ἐτῶν.

Ἐνώπιόν μας, ἤδη παρελαύνουν οἱ ἀτελείωτες καί μαρτυρικές χορεῖες Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Μοναχῶν, Λαϊκῶν ἀγωνιστῶν ἀνδρῶν, γυναικῶν καί παιδιῶν, ἀνθρώπων προγόνων μας, κάθε ἡλικίας καί ὅποιας θέσεως, οἱ ὁποῖοι παρέλαβαν τήν μαρτυρικήν σκυτάλη, ἀπό τά χέρια τοῦ τελευταίου, μαρτυρικοῦ Αὐτοκράτορα τῆς Βασιλευούσης, Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου καί κράτησαν, οἱ Ὀρθόδοξοι αὐτοί ἀγωνιστές καί μάρτυρες, ἀναμμένη τῆς Ὀρθοδοξίας τήν ἱερά δάδα, μέχρις ἐδῶ, στήν γῆ μας, στήν Ἁγία Λαύρα καί στήν Πλατεία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῶν Πατρῶν, στήν Τριπολιτσά, στό Μεσολόγγι, στήν Ἀλαμάνα, στή Γραβιά, στό Μανιάκι καί ὅπου ἀλλοῦ καί παρέδωσαν σέ μᾶς μιά Πατρίδα ἐλεύθερη, ἀναστημένη, ὥστε ἐμπνεόμενοι ἀπό τήν θυσία τους νά ὁμορφήνωμε αὐτή τήν Πατρίδα, νά τήν στολίσωμε καί ὡραϊσμένη, στά παιδιά μας νά τήν παραδώσουμε.

Γυρῖστε πίσω νοερῶς ἀδελφοί μου, σήμερα αὐτή τήν ἡμέρα, τῆς μνήμης καί τῆς ἑορτῆς καί θά διαπιστώσετε, ὅτι οὐδεμία πτυχή τῆς ζωῆς καί τῆς ἱστορικῆς πορείας τῆς πατρίδος μας, ὑπάρχει ἀνεπηρέαστη ἀπό τήν Ὀρθόδοξον πίστιν, ἀπό τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησία μας.

Ὅμως ἂς ρίξομε μιά ματιά στήν σύγχρονη πραγματικότητα. Μή τρομάξετε καί ἀπογοητευθεῖτε ἀπό τήν κατάσταση πού ἐπικρατεῖ. Μή τρομάξετε ἀπό μιά χώρα ἡ ὁποία κατέστη καί συνεχῶς καθίσταται ἀγνώριστη, ἕνεκα τῆς ἀπεμπολήσεως κατά τούς ἐσχάτους χρόνους, αὐτῆς τῆς ἀληθείας καί τῆς ἀρνήσεως νά προχωρήσῃ στό ἱστορικό γίγνεσθαι, βαδίζοντας τόν δρόμο πού ἐχάραξαν οἱ εὐγενεῖς καί ἀσυμβίβαστοι μέ τό σκοτάδι Ὀρθόδοξοι πατέρες μας.

Ἡ Ὀρθοδοξία χρησιμοποίησε, ὡς ὄχημα γιά νά μεγαλουργήσῃ στό παγκόσμιο στερέωμα, τήν ἑλληνική σοφία τήν ὁποία, ἐμεῖς ἀγνοήσαμε· τήν ἑλληνική γλῶσσα, τήν ὁποία ἐμεῖς κατακρεουργήσαμε καί καταστρέψαμε. Ἀξιοποίησε τήν παιδεία τήν ὁποία ἐμεῖς διαστρέψαμε. Τήν ἱστορία τήν ὁποία ἐμεῖς παραχαράξαμε. Οἱ πατέρες μας ἐσεβάστηκαν τόν ἄνθρωπο, τοῦ ὁποίου τήν θεοειδῆ ἀξία ἐμειώσαμε.

Ἐξύψωσαν τό ἀνθρώπινο πρόσωπο καί μίλησαν γιά τήν ἠθική καί τίς ἀξίες, τίς οποῖες ἐμεῖς ἀρνηθήκαμε καί μέ νόμους, τήν παρά φύσιν σχέσιν, ὡς φυσικήν ἐθεσμοθετήσαμε καί τήν αἰσχύνην, ἀναισχύντως ὡς τρόπαιον, μετά καυχήσεως περιφέρομεν.

Ἀλήθεια, ποιός ἄλλος λαός μέ τέτοια παράδοση καί τέτοιο μεγαλεῖο, θά ἠρνῆτο τόν ἑαυτό του;

Πολλοί ἰσχυρίζονται: Ναί, ἀλλά ὁ κόσμος ἄλλαξε. Ζοῦμε σέ μιά πολιπολιτισμική κοινωνία. Πρέπει νά προσαρμοστοῦμε στά σύγχρονα δεδομένα. Καί ἡμεῖς ἀπαντῶμεν: Δέν ὑπάρχει ὡραιότερος τρόπος καί ἀσφαλέστερος, προκειμένου νά ζήσωμε σ’ αὐτήν τήν κοινωνία καί νά διατηρήσωμε τήν προσωπική, οἰκογενειακή καί ἐθνική μας ὑπόσταση, ἀπό τό νά εἴμαστε προσωλωμένοι στήν Ὀρθόδοξη πίστη καί παράδοσή μας.

Μόνο ἕνας Ὀρθόδοξος ἀνθρωπος, δύναται νά κατανοήσῃ τί σημαίνει νά ζῇς μέ τούς ἄλλους, νά σέβεσαι τούς ἄλλους, νά διαλέγεσαι, ἐν ἀγάπῃ, μέ τούς ἄλλους, ἀλλά νά μή χάνῃς, τήν πνευματική σου ὑπόσταση καί ἰδιοπροσωπία, γινόμενος μέρος τοῦ παγκοσμίου ἀπροσώπου συνονθυλεύματος, δηλαδή τῆς μάζας.

Ὅμως, ὑπάρχει ὄχι ἁπλῶς ἡ ἐλπίδα, ἀλλά ἡ βεβαιότητα τῆς ἐξόδου μας, ἀπό αὐτόν τόν ὠκεανό τῆς σύγχρονης ἀποστασίας καί ἀπελπισίας, διότι, καλῶς γνωρίζομεν ὅτι, ὅπου ὑπερεπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ἐκεῖ ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις. Ζεῖ Κύριος ὁ Θεός καί ἄπειρες εἶναι οἱ Πρεσβεῖες τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς ἀείποτε διασωσάσης τήν Ὀρθόδοξον Πατρίδα μας καί πολλές οἱ εὐχές καί πρεσβεῖες, ἐπίσης, τῶν Ἁγίων μας.

Ἀκόμη ὑπάρχει ἡ ἀντίστασις ἡ πνευματική ὅσων εὐσεβῶν καί φιλοθέων, ἀγαποῦν αὐτό τόν τόπο καί ἐπιμένουν νά ἀγωνίζωνται ὑπέρ τῶν ἱερῶν καί τῶν ὁσίων.

Θά ἠδυνάμεθα νά εἴπωμεν, ὅτι ἡ ἀντίστροφη μέτρησις ἤδη ἄρχισε, ἀφοῦ ἡ πίεσις, κατά τήν φυσικήν τάξιν, θά φέρῃ τήν ἀποσυμπίεσιν καί ἀλλοίμονον στούς πολλά πταίσαντας, στούς ἀσεβήσαντας, στούς καταπατήσαντας τά ἱερά καί ὅσια, σέ ὅσους ἀντί πινακίου φακῆς, ἐπώλησαν τά πνευματικά καί ἄλλα πρωτοτόκια τῆς ἁγιασμένης αὐτῆς γῆς.

Ἡ χώρα μας, προώρισται Ὀρθόδοξος νά παραμείνη ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, ἀφοῦ, ὡς συνέβη πάντοτε, γνωρίζει νά ἐμέσῃ, ὅτι δηλητηριῶδες καί

βλαβερό διά τῆς βίας τῆς ἐπέβαλαν καί τώρα προσπαθοῦν νά τῆς ἐπιβάλλουν, νά καταπίῃ.

Ἀδελφοί μου, οἱ καιροί καί οἱ χρόνοι εἶναι δύσκολοι. Ἡ ἑνότητά μας εἶναι ἀπαραίτητη, προκειμένου νά σώσωμε ὃ,τι ἀπέμεινε σ' αὐτό τόν τόπο καί νά κτίσωμε λαμπρότερο τό μέλλον τῆς Πατρίδος μας, μέ τήν δύναμη τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως, διά τήν ὁποίαν πίστιν καί μιά καί δύο καί ἀναρίθμητες φορές ὁμολογοῦμεν:

«Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τήν Οἰκουμένην ἐστήριξε».
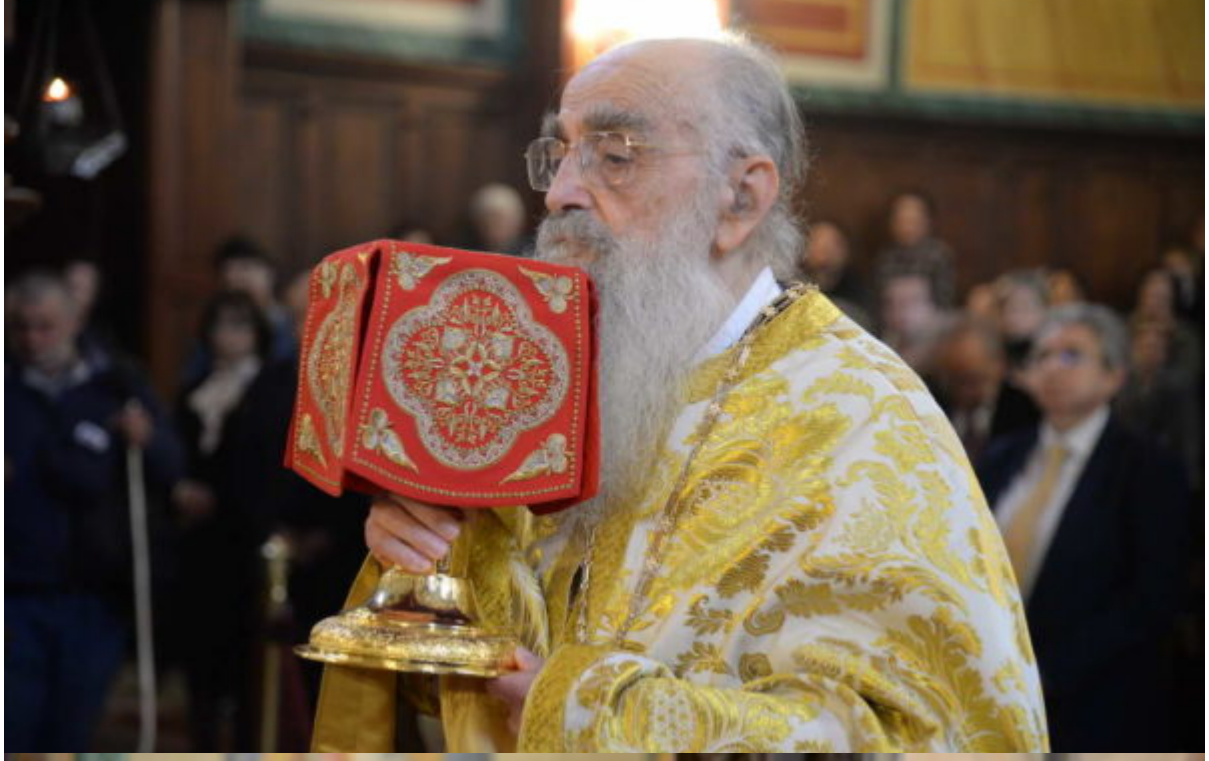
Ἐπίσης σέ ἀποστροφή τοῦ λόγου του ὁ Σεβασμιώτατος, ἐτόνισε ὅτι καταδικάζομε ἀπερίφραστα τήν τρομοκρατική ἐνέργεια πού συνέβη στήν ὁμόδοξη χῶρα τῆς Ρωσίας καί προσευχόμεθα γιά τήν ἀνάπαυση τῶν ἀθώων θυμάτων. Ὡς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί καί ὡς ἄνθρωποι γενικῶς καταδικάζομε κάθε τρομοκρατική ἐνέργεια, ἀπό ὅπου καί ἂν προέρχεται.